

תת"ע 2927/01/22 - מדינת ישראל נגד מחמד אבו סייף

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

01 ינואר 2023

תת"ע 2927-01-22 מדינת ישראל נ' אבו סייף

לפני כבוד השופט שי שלהבת

בעניין: מדינת ישראל באמצעות עו"ד לימור בללו

המאשימה

נגד

מחמד אבו סייף באמצעות עו"ד ג'ימי

מינאווי

הנאשם

גזר דין

רקע וטיעוני הצדדים

הנאשם הורשע על פי הודעתו בעבירה של נהיגה ברכב כשתוקף רישיון הנהיגה פקע ועברו למעלה משנתיים ממועד פקיעתו, זאת בניגוד להוראות סעיף 10(א) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]. בהתאם לעובדות כתב האישום, נהג הנאשם ביום 23.9.21 בשעה 9.43 ברחוב אדוארד קוץ' 1 בתל אביב ברכב מסוג סוזוקי בעוד שתוקף רישיון הנהיגה שלו פקע ביום 15.10.1993 (קרי כ - 28.11 שנים לפני אירוע הנהיגה).

במסגרת דיון שנערך ביום 3.7.22, תוקן כתב האישום שהוגש כנגד הנאשם באופן של שינוי מועד פקיעת רישיון הנהיגה וזאת בשל טעות סופר שנפלה בכתב האישום המקורי.

לאור הצהרת ב"כ המאשימה לפיה במקרה של הרשעת הנאשם, תיערך עתירה למאסר בפועל, מונתה הסנגוריה הציבורית לייצג את הנאשם בהליך.

ביום 18.9.22, ניתנה בתיק כפירה מפורטת והוא נקבע לשיבת הוכחות. ביום 25.12.22, בטרם החל שלב ההוכחות, נערכה חזרה מהכפירה והנאשם הורשע כאמור בכתב האישום על פי הודאתו.

במסגרת הטיעונים לעונש, הציגה ב"כ המאשימה את העובדה שלנאשם רישיון נהיגה משנת 1991 ולחובתו 23 הרשעות

קודמות, אחת מהן בעשור האחרון. לדעת המאשימה מאחר ורישיון הנהיגה של הנאשם אינו בתוקף משנת 1993, ניתן להשוותו למי שלא הוכשר לנהיגה מעולם. המאשימה הפנתה לעובדה שהנאשם הורשע בעבירה זהה בשנת 2007 ולא הפקיד את רישיון הנהיגה שלו. כן ציינה המאשימה שהנאשם לא ריפא את הפגם וכי אי הסדרת רישיון הנהיגה לאורך תקופה כה ארוכה, מהווה "התעלמות וזלזול מתמשך ברשויות האמונות על החוק". לאחר שהפנתה למספר פסקי דין בנושא, עתרה המאשימה להטלת עונש פסילה שלא יפחת מ-16 חודשים, מאסר על תנאי של 5 חודשים למשך 3 שנים, קנס בסך 2,000 ₪ ופסילה מותנית של שלושה חודשים למשך שלוש שנים.

ב"כ הנאשם, ציין שהעבירה שצוינה על ידי ב"כ המאשימה התיישנה ושהתאם לדברי הנאשם, קיים חשש שאחר ממשפחתו השתמש ברישיון הנהיגה שלו. כן הפנה ב"כ הנאשם לאבחנה שנערכה בפסיקה בין מי שמעולם לא הוכשר לנהיגה לנאשם שלא חידש את רישיון הנהיגה עקב קשיים כספיים והפנה לפסיקה מקילה יחסית בעניין. לגבי נסיבותיו האישיות של הנאשם, ציין כי הוא כבן 48, נשוי ואב לארבעה ילדים וכי בשנת 2017 עבר תאונת דרכים שפגעה בבריאותו. ב"כ הנאשם הגיש מסמכים רפואיים ועדכן כי בשל פציעתו הוא אינו יכול לעבוד ואף לא לקבל קצבה מהביטוח הלאומי בשל קשיים בירוקרטיים. לעניין העונש, ציין ב"כ הנאשם כי מתחם הפסילה יכול לנוע בין 6-18 חודשים לצד רכיבי ענישה נוספים. לסיכום, ביקש ב"כ הנאשם להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם בתוך מתחם הענישה והדגיש את העובדה שלעבירה בה הורשע הנאשם, לא נלוו עבירות נוספות.

הנאשם מסר שביום בו עבר את העבירה לא חש בטוב. לשאלת בית המשפט, אמר כי לא חידש את רישיון הנהיגה "כי המצב שלי היה על הפנים, עברתי תקופה לא קלה במשפחה. לא הסתדר לי". לשאלה מדוע לא חידש את הרישיון עד היום, השיב כי הדבר נובע מקשיים כלכליים.

לאחר שמיעת טיעוני הצדדים וקבלת פסיקה, נקבע התיק לשיבת מתן גזר דין להיום.

ניתוח ומסקנות

כידוע במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"), הובנה שיקול הדעת השיפוטי בכל הקשור לענישה.

בהתאם להוראות סעיף 40 לחוק העונשין נקבע כי:

40ג. (א) בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט.

(ב) בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40א, ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור לפי הוראות סעיפים 40ד ו-40ה.

במסגרת סעיף 40 ט לחוק העונשין נקבעו נסיבות ביצוע העבירה בהן יתחשב בית המשפט לצורך קביעת מתחם הענישה בגין העבירה:

בקביעת מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם כאמור בסעיף 40ג(א), יתחשב בית המשפט בהתקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, המפורטות להלן, ובמידה שבה התקיימו, ככל שסבר שהן משפיעות על חומרת מעשה העבירה ועל אשמו של הנאשם:

- (1) התכנון שקדם לביצוע העבירה;
 - (2) חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה;
 - (3) הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה;
 - (4) הנזק שנגרם מביצוע העבירה;
 - (5) הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה;
 - (6) יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה, את הפסול שבמעשהו או את משמעות מעשהו, לרבות בשל גילו;
 - (7) יכולתו של הנאשם להימנע מהמעשה ומידת השליטה שלו על מעשהו, לרבות עקב התגרות של נפגע העבירה;
 - (8) מצוקתו הנפשית של הנאשם עקב התעללות בו על ידי נפגע העבירה;
 - (9) הקרבה לסייג לאחריות פלילית כאמור בסימן ב' לפרק ה'1;
 - (10) האכזריות, האלימות וההתעללות של הנאשם בנפגע העבירה או ניצולו;
 - (11) הניצול לרעה של כוחו או מעמדו של הנאשם או של יחסיו עם נפגע העבירה.
- (ב) לעניין נסיבות כאמור בסעיף קטן (א)(6) עד (9), בית המשפט יתחשב בהן ככל שסבר שהן מפחיתות את חומרת מעשה העבירה ואת אשמו של הנאשם, ולעניין נסיבות כאמור בסעיף קטן (א)(10) ו-(11) - ככל שסבר שהן מגבירות את חומרת מעשה העבירה ואת אשמו של הנאשם.

בהתאם להוראות סעיף 40יא לחוק העונשין נקבע שבגזירת העונש בתוך מתחם הענישה שנקבע, רשאי בית המשפט להתחשב בנסיבות הבאות שאינן קשורות לנסיבות ביצוע העבירה:

- (1) הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו;
- (2) הפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם;
- (3) הנזקים שנגרמו לנאשם מביצוע העבירה ומהרשתו;
- (4) נטילת האחריות של הנאשם על מעשיו, וחזרתו למוטב או מאמציו לחזור למוטב;
- (5) מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי על הנזק שנגרם בשלה;
- (6) שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק; ואולם כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא ייזקפו לחובתו;
- (7) התנהגותו החיובית של הנאשם ותרומתו לחברה;

- (8) נסיבות חיים קשות של הנאשם שהיתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה;
(9) התנהגות רשויות אכיפת החוק;
(10) חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה;
(11) עברו הפלילי של הנאשם או העדרו.

מיום 10.7.2012

תיקון מס' 113

הנה כי כן וכמוסבר גם במסגרת עפ 8641/12 מוחמד סעד נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 5.8.2013) לצורך גזירת העונש, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם לעבירה וזאת בהתחשבות בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בתוך מתחם העונש יתחשב בית המשפט בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. חריגה מהמתחם תיערך במקרים חריגים.

הערך שנפגע מביצוע העבירה אותה עבר הנאשם הנו שמירה על שלטון החוק ועל הוראות המסדירות את ביטחונם של הולכי הרגל. לאור משך הפסילה הארוך, הרי שרבה מידת הפגיעה בערך האמור.

עיון בפסיקה המתייחסת לעבירה בה הורשע הנאשם, מלמד את הדברים הבאים בקשר למדיניות הענישה הנהוגה:

במסגרת רעפ 4504/16 שריף אבו ראס נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 1.5.2018) (להלן: "עניין אבו ראס") אישר בית המשפט העליון את הענישה הבאה במקרהו של מי שנהג עם רישיון נהיגה שתוקפו פקע 13.8 שנים בטרם הנהיגה נשוא הרשעתו: שלושה חודשי מאסר בפועל שירוצו בדרך של עבודות שירות; 15 חודשי פסילה בפועל; 7 חודשי פסילה על תנאי, למשך שלוש שנים, וקנס בסך 1,500 ש"ח. במקרה האמור, כלל עברו של הנאשם 99 הרשעות תעבורה קודמות, ובכללן 13 עבירות של נהיגה ללא רישיון תקף. באותו מקרה, קבע בית משפט השלום כי מתחם הענישה נע בין שלושה חודשי פסילה בפועל ומאסר מותנה, לבין 36 חודשי פסילה ומאסר בפועל בן שנה

במסגרת עפת (ב"ש) 16249-12-12 חסן אבו עסה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו 1.7.13) נדון ענינו של נאשם שבבית משפט השלום, נגזרו עליו עונשים של חודשיים מאסר בפועל, פסילת רישיון נהיגה למשך 15 חודשים, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי והתחייבות. במקרה זה, עמדה תקופת הפסילה על כ - 19 שנים, בעברו התעבורתי היו 4 עבירות תעבורה מהן 3 בתקופה שלאחר פקיעת הרישיון ובית המשפט המחוזי המיר את עונש המאסר במאסר לריצוי על דרך של עבודות שירות.

יצוין כי במרבית הפסיקה שעסקה בגזירת הדין של מי שעבר עבירת נהיגה עם רישיון נהיגה שאינו בתוקף, עמדו כנגד הנאשמים עבירות נוספות ועל כן קשה יותר לגזור מהם את מתחם הענישה הראוי.

לעניין הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40 ט לחוק העונשין, הרי שלמרות שמדובר בעבירה של אחריות קפידה (כאמור בעניין אבו ראס), הרי שלחובתו של הנאשם עומדת משך הפסילה הארוכה, הנזק שעלול היה

להיגרם ממנה והסבריו בקשר לסיבות ביצועה, אשר בכל הכבוד הראוי אינם יכולים לעמוד. אם נתייחס לרכיב הנהיגה שבעבירה, הרי שזו נבעה כאמור מתחושתו הלא טובה של הנאשם. דומני שקיימים פתרונות אחרים להגעה לטיפול רפואי (בהנחה שלשם שם הנאשם את פעמיו) מלבד נהיגה כשתוקף הרישיון פקע תקופה כה ארוכה.

בהתייחס למשך אי חידוש הרישיון הרי שקשה לראות כיצד קשיים ומצב קשה מונעים את חידושו של רישיון הנהיגה לאורך תקופה של קרוב ל - 29 שנים, 15 מתוכן לאחר שהורשע הנאשם בעבירה זהה. לעניין זה דומני כי הפסיקה שצוינה על ידי ב"כ הנאשם ושהתייחסה להקלה בענישה במקרה של אי חידוש רישיון בשל קשיים כספיים, אינה יכולה לסייע לו בהיעדר ראיות המתייחסות למצב כלכלי קשה במשך מלוא תקופת הפסילה וההנחה הסבירה כי לו היה חידוש הרישיון משמעותי בעיני הנאשם, היה מציג לכל הפחות ניסיונות לחדשו למרות קשיו. האפשרות לפיה אחר ממשפחת הנאשם השתמש ברישיון הנהיגה שלו, עשוי להסביר עבירות תעבורה אחרות שנרשמו לחובת הנאשם, או לשמש כטיעון הגנה כנגד הרשעתו בתיק זה, אך קשה לראות כיצד תוכל לסייע לו בנימוק מחדלו הממושך.

לאור כל זאת, הרי שלהבנתי עומד מתחם הענישה על העבירה בה הורשע הנאשם על מאסר מותנה, פסילה בפועל העומדת על 6-18 חודשים, פסילה על תנאי וקנס.

בכל הנוגע לנסיבות שאינן קשורות בעבירה עצמה, כאמור בסעיף 40^א לחוק העונשין, הרי שפסילת רישיונו של הנאשם עלולה בהחלט לפגוע בו ובמשפחתו, אך למול עוצמת הפגיעה האמורה, יש להתחשב בכך שהנאשם ממילא אינו רשאי לנהוג משתוקף רישיון הנהיגה שלו פקע. בבחינת "מאמציו של הנאשם לחזור למוטב" הרי שהסבריו בדבר קשיים כלכליים כמונעים את הסרת המחדל בתקופה של שנה ושלושה חודשים ממועד ביצוע העבירה עשויים להיות מובנים אך אינם מעידים על מאמץ לריפוי הפגם או על הבנת החומרה הגלומה בו. נסיבותיו הקשות של הנאשם כגורם לביצוע העבירה, אינם יכולים להצדיקה כאמור מעלה, אך יש בהם בכדי להקל משמעותית ברכיב הקנס שיוטל על הנאשם, עברו התעבורתי של הנאשם אינו מכביד במיוחד ואפשר שיש בו כדי ללמד על מסוכנות שאינה רבה מנהיגתו בפועל, אם זאת, בהיעדר אינדיקציה למידת נהיגתו לאורך השנים, לא ניתן להגיע למסקנות בעניין.

יודגש כי האפשרות להטיל מאסר מותנה על הנאשם, בעבירת האחריות הקפידה בה הורשע נובעת מכך שהיסוד הנפשי נלמד מהודאתו של הנאשם ומהסבריו הדחוקים בדבר אי חידוש רישיון הנהיגה. בכך מתקיים להבנתי הייסוד הנפשי כפי שניתן להקיש מהאמור בפרשת אבו ראס.

בשקלול כל האמור לעיל, הרי שלהבנתי עומדת ענישתו הראויה של הנאשם בחלק העליון של מתחם הענישה וזאת מלבד בנוגע לרכיב הקנס.

סוף דבר

מכל האמור לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

מאסר על תנאי בן 4 חודשים למשך 3 שנים והתנאי הוא שלא יעבור את העבירה בה הורשע או עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

פסילת רשיון נהיגה לתקופה של - 15 חודשים בפועל מהיום.

(מוסבר כי יש לבצע הליך של הפקדת רשיון נהיגה במזכירות בית המשפט בהתאם להנחיות המזכירות וכי באם הדבר לא ייעשה אזי תקופת הפסילה לא תימנה).

פסילת רשיון נהיגה לתקופה של - 10 חודשים וזאת על תנאי למשך - 3 שנים.

(מוסבר כי על פי הדין מי שנפסל על תנאי יפסל בפועל אם תוך התקופה שנקבעה בגזר הדין יעבור אותה עבירה עליה הורשע או אחת העבירות המפורטות בתוספת הראשונה או בתוספת השניה לפקודת התעבורה ויורשע בשל העבירה הנוספת תוך התקופה האמורה או לאחריה) .

קנס בסך - 350 ₪ או - 3 ימי מאסר בתמורה.

הקנס ישולם בתשלום אחד עד לא יאוחר מיום - 2.4.23.

מוסבר כי אי תשלום במועד יביא עפ"י דין להתווספות תוספות פיגורים.

ניתן לשלם חוב מסוג קנס/ פיצוי/ הוצאות כעבור שלושה ימים מיום מתן ההחלטה/ גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה: www.eca.gov.il .

מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000.

במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שקבע בית המשפט. לידיעתך: בחלוף המועד לתשלום המרכז לגביית קנסות ברשות האכיפה והגבייה ינקוט הליכים לגביית החוב. למידע נוסף ותשלום הקנס ניתן לפנות גם לנציגי המרכז לגביית קנסות ברשות האכיפה והגבייה במוקד המידע והשרות הטלפוני בטלפון מספר *35592 או בטל' מספר 073-2055000.

זכות ערעור כדין.

<2#

ניתנה והודעה היום ח' טבת תשפ"ג, 01/01/2023 במעמד הנוכחים.

שי שלהבת, שופט